

Willem van Kooten

Ijspret

In de jaren vijftig gingen we schaatsen op het Wasmeer, achter de Utrechtseweg. Spoorbaan over ('uitkijken, jongens'), fietsen aan de kant, hup de baan op. Altijd stond er wel een uitgevroren bouwvakker een baan te vegen. 'Denk aan de baanveger'.

Een koek-en-zopie was er ook altijd met warme chocolademelk en warme worst, al had je daar meestal geen geld voor. En de handige man uit Loosdrecht met de druppel aan z'n neus die je schaats kon repareren, want uitgerekend de eerste keer brak één van je banden. Zolang we 'klein' waren schaatsten we op de Gooise Vaart, onderaan de Taludweg. Voor ons was dat aan het eind van de Badhuislaan, de trappen af, die toen al aan achterstallig onderhoud leden. Leuk, maar het haalde niet bij het Wasmeer. Daar gingen we als middelbare scholier heen voor het schaatsen en de meisjes, want daar was iedereen.

's Avonds ging je naar het Sportpark – schaatsen op de ondergespoten sintelbaan – op de muziek van Klaus Wunderlich, een destijds beroemde Duitse Hammondorganist met een zeer herkenbare sound. Ijsbaanmuziek, denk ik nog altijd als ik hem hoor, zo af en toe. Meisjes voortduwen op het Sportpark en je ijsvriendinnetje naar huis brengen, als je bofte.

Het Wasmeer was voor overdag. De Friese doorlopers van de Gooise Vaart waren inmiddels ingewisseld voor de houten noren – zo noemden we die – van Nootgedagt-IJlst. Voor je verjaardag gekregen. Een Davos-slee om naar beneden te suizen van de Bergweg had je al, samen met je broer. Als je het Corversbos haalde, de Schuttersweg over, was je dag goed. Over 't Spoor hadden ze de berg van Anna's Hoeve, maar dat was ons te ver.

Ijzeren noren waren nog onbereikbaar. Je vader zag je aankomen. Zelf schaatste hij bovendien ook op houten noren, en hoe! Verschrikkelijk hard en mooi! Ik heb hem nooit langer dan één rondje Wasmeer kunnen bijhouden, en daar was ik trots op. Wie had er zo'n vader? Dan kwam hij los en vertelde hij over de

tochten die hij maakte met mijn moeder – die er ook wat van kon – vóór de oorlog: het Hilversums kanaal af, het Hemeltje, de Vecht. Of de Loosdrechtse Plas-sen. En over de barre winters van '40, '41 en '42, met drie Elfstedentochten achter elkaar. Juist in de oorlog van die strenge winters, dat heb ik altijd vreemd gevonden.

Het Wasmeer was ons winterparadijs. Wij op onze houten noren, de rijke jongens op hun ijshockeyschaatsen waar je niet echt hard mee kon. Die vonden we maar niets. Op Loosdrecht ging je pas schaatsen als het menens werd met de winter. Zoals in 1956, toen Jeen van den Berg de Elfstedentocht won, de schaatsende onderwijzer, net als mijn vader. De ronde van Loosdrecht telde ook mee. Ademloos volgden we voor Ottenhome de verrichtingen van de kopgroep, met in het midden – makkelijk herkenbaar – één van de favorieten, de man in het wapperende oranje-shirt, Anton Verhoeven uit Dussen, Noord-Brabant dat stond er altijd bij. Schaatshelden kwamen toen ook al uit onmogelijke gehuchten.

Aerodynamische pakken bestonden nog niet, maar dat maakte Verhoeven niet uit. Wist hij veel! Een beer van een man die veel werk verzette in de kopgroep. Hij won terecht. De dooi kon beginnen, en deed dat ook. Voldaan fietsten we huiswaarts.

Deze column werd eerder geplaatst
in *De Gooi- en Eemlander*.